

عنوان مقاله:

ارزیابی و مقایسه محتوای فنل و عملکرد ضد اکسیدانی در ۸۰ جمعیت متعلق به گیاه دارویی 'Prangos spp'.

محل انتشار:

مجله اکوفیتوشیمی گیاهان دارویی، دوره 9، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

پیمان آذرکیش - گروه علوم باغبانی و مهندسی فضای سبز، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

محمد مقدم - دانشگاه فردوسی مشهد

عبدالله قاسمی پیربلوطی - مرکز تحقیقات گیاهان دارویی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرقدس، تهران

فاطمه خاکدان - گروه زیست شناسی، دانشگاه خواران سمنان (فرزانگان)

خلاصه مقاله:

جاشیر (*Prangos spp*) گیاهی دارویی و بومی برخی نواحی ایران است که در طب سنتی در درمان بسیاری از بیماری ها مورد استفاده قرار می گیرد. این تحقیق به منظور بررسی محتوای فنل و فعالیت آنتی اکسیدانی اندام های هوایی در مرحله گلدهی از ۸۰ جمعیت متعلق به هفت گونه *P. hausslmechtii*، *P. corymbosa*، *P. uloptera*، *P. acaulis*، *P. ferulacea* و *P. platychoena* در تابستان ۱۳۹۷ در استان لرستان، اصفهان، فارس، خوزستان، کهگیلویه و بویراحمد و چهارمحال و بختیاری به صورت طرح بلوک های کامل تصادفی انجام شد. بعد از تهیه عصاره متانولی اندام هوایی به روش خیساندن، فنل کل و فعالیت ضد اکسیدانی عصاره به ترتیب به روش فولین سیکالنتو و دی فنیل پیکریل هیدرازیل (DPPH) اندازه گیری شد. برای تجزیه و تحلیل آماری از تجزیه واریانس و برای مقایسه میانگین ها از آزمون دانکن استفاده شد. نتایج این مطالعه نشان داد که بین جمعیت ها و گونه های مختلف جنس جاشیر به لحاظ میزان فنل کل و فعالیت آنتی اکسیدانی تفاوت وجود دارد. میزان فنل کل عصاره متانولی اندام هوایی ۸۰ جمعیت متعلق به هفت گونه جنس جاشیر بین ۵۹/۱۷ تا ۷۶/۱ میلی گرم گالیک اسید در گرم عصاره و ظرفیت ضد اکسیدانی آن ها بین ۷۷/۶۱ تا ۲/۹۶ درصد متغیر بود. بیشترین میزان فنل کل و نیز فعالیت ضد اکسیدانی در عصاره اندام های هوایی جنس جاشیر متعلق به جمعیت های ۵ (از گونه *P. acaulis*) و ۴۸ (از گونه *P. platychoena*) و کمترین میزان در جمعیت های ۸۰ (از گونه *P. platychoena*) و ۳۶ (از گونه *P. platychoena*) مشاهده شد. در بین هفت گونه جنس جاشیر بیشترین میزان فنل کل و فعالیت ضد اکسیدانی در گونه های *P. uloptera* و *P. acaulis* یافت شد. با توجه به خاصیت بالای آنتی اکسیدانی گیاهان جنس جاشیر و همچنین به دلیل خطرات سرطان زایی آنتی اکسیدان های مصنوعی پیشنهاد می گردد گونه های مختلف این جنس مخصوصا گونه های *P. uloptera* و *P. acaulis* به عنوان جایگزینی مناسب بجای مواد نکه دارنده استفاده شوند. به طوری که می توان از آن ها به عنوان منابع غنی و در دسترس، در صنایع غذایی و داروسازی استفاده کرد.

کلمات کلیدی:

آنتی اکسیدان، جاشیر، فنل کل، عصاره، رویشگاه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1296574>

